

Jakou by dali přezdívku sv. Václavovi?

Pomocí těchto cvičení by sis měl/a uvědomit, že pohled na historické postavy se může s časem měnit. Dozvíš se, jak vnímali lidé v různých dobách patrona českých zemí, sv. Václava.

1. Napiš jednu větu, jak podle tebe tyto tři obrázky souvisí s tématem hodiny:

Místo pro poznámky:

28. září je státní svátek. K příležitosti tohoto svátku byla vyhlášena soutěž o nejlepší přezdívku sv. Václava. Abyste vyhráli, musíte vymyslet výstižné a originální přezdívky pro tohoto českého patrona. Ale pozor! Přezdívky nemůžou být úplně libovolné. Musíte se řídit tím, jaký na sv. Václav měli názor různí lidé v minulosti.

Základní fakta:

- Václav byl kníže z rodu Přemyslovců.
- Vládl ve 20. letech 10. století.
- Česká knížata měla napjaté vztahy s východofranskou říší (dnes jde o území Německa)
- Východofranský panovník Jindřich Ptáčník se pokusil Václava porazit vojensky.
- Václav se rozhodl ustoupit Jindřichovi a zavázal se mu platit tzv. tribut za mír – poplatek stříbra a dobytka.
- To mohlo být i důvodem, proč byl Václav zavražděn svým bratrem Boleslavem.
- Z Václava se po jeho smrti stal patron české země, tedy její ochránce. Byl také svatořečen.

Středověcí mniši

Informace o knížeti Václavovi čerpáme z legend. Legendy jsou vyprávění o činech svatých. Psali je mniši, aby poučili lid o činech, které svatořečení vykonali pro křesťanství.

2. Podtrhni různými barvami části textu, které dokládají, že:

- mniši vyzdvihovali Václavovy skvělé vlastnosti, které by měl mít správný křesťan.
- mniši zdůrazňovali, jak skvělý měl vztah k církvi.
- mniši to někdy přehnali s fantazií a napsali, co asi nebyla úplně pravda.

„Byl věrný a moudrý, v řeči pravdivý, na soudu spravedlivý. Rovněž boursal vězení a kácel šibenice. Měl také mnoho soucitu k sirotkům a byl otcem naříkajících a vdov i utěšitelem raněných; hladovějící krmil, žízničím poskytoval nápoj, nahé odíval svými šaty; nemocné navštěvoval, mrtvé pohřbíval, hosty a cizince vlídně přijímal jako své příbuzné; kněžím uctivě posluhoval, zbloudilým ukazoval cestu pravdy. Nadto osvědčoval také pokoru, trpělivost, mírnost a především lásku. Násilím a lstí nikomu na světě nic neodňal. Na těle oblečen drsnou žíněnou košilí a přes ní ozdoben královským rouchem bez ustání vzdával díky jedinému Bohu.“

Zdroj: Legenda Crescente fide Christiana (zkráceno)

3. Vymysli a zdůvodni, jakou by dali mniši přezdívku sv. Václavovi:

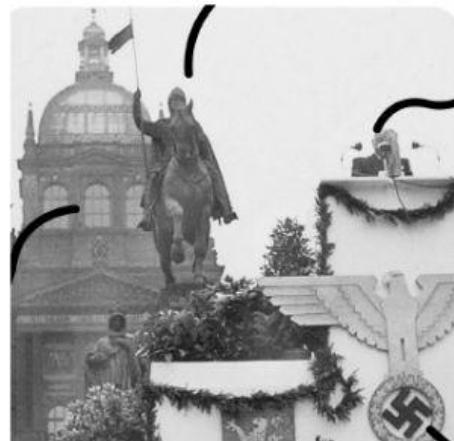
Nacističtí okupanti

Během druhé světové války mezi lety 1939-1945 byla část dnešního Česka okupována nacistickým Německem. Toto území nazvali nacisté protektorátem, územím pod ochranou. Chtěli tím dát Čechům najevo, že jsou sice podřízeni okupantům, ale je tomu tak pro jejich vlastní dobro a mohou si částečně i vládnout. Nacisté se mimo jiné rozhodli zneužít příběhu sv. Václava, aby okupaci ospravedlnili.

4. Vysvětlí, jak mohli nacisté zneužít příběh sv. Václava:

5. Doplň popisky k fotografii:

- znak nacistického Německa
- Národní muzeum
- Rečník sděluje, že už sv. Václav pochopil, že české země mají být podřízené Německu, což dokládá tím, že se tento patron českých zemí podřídil německému panovníkovi. Platil přece poplatek za mír.
- Socha sv. Václava, patrona českých zemí
- Václavské náměstí

6. Vymysli, jakou přezdívku by dali sv. Václavovi nacisté v době okupace:

Premiér Miloš Zeman v roce 2000

19. května 2000 poslanci Parlamentu ČR projednávali návrh, aby byl den světcovy smrti, 28. září, státním svátkem. Tehdejší premiér Miloš Zeman k návrhu prohlásil toto:

„Svatý Václav do našich dějin vstoupil velmi rozporně. Měl některé skvělé myšlenky, např. roční vývoz 300 volů do Německa by mohl být prováděn i v současné situaci, čímž by se výrazně zvýšila úroveň vzdělání české populace. (Smích v sále.) Ale vedle těchto myšlenek, pro které si svatého Václava vážím, je třeba si uvědomit, že na rozdíl od svého bratra Boleslava a koneckonců i na rozdíl od ostatních Přemyslovců dospěl k názoru, že ohnutá páteř je tím nejlepším způsobem, jak se vyrovnat s velkým sousedem Německem. Myslím si, že není náhodou, kolegyně a kolegové, jestliže svatováclavská tradice byla tradicí období nacistické okupace. A pokud to náhodou nevíte, tak poslední velkořez, který se koncem druhé světové války z příkazu německých okupantů natáčel na Barrandově – naštěstí nebyl dokončen – byl velkořez, který se jmenoval Svatý Václav.“

Zdroj: HISTORIE: Stále nevíme, kam se svatým Václavem, 1. října 2015, neviditelnypes.lidovky.cz

7. Vysvětli vtip Miloše Zemana. Co si o vtipu myslíš?

8. Vysvětli co znamená sousloví „ohnutá páteř“:

9. Napiš a zdůvodni, jakou přezdívku by dal sv. Václavovi Miloš Zeman:

10. Shrň, co ses dozvěděl/a o sv. Václavovi, a zdůvodni, která přezdívka ti připadá nejvýstižnější:

Sebehodnocení: (zakroužkuj)

1. Tuto lekci jsem vůbec nepochopil/a.
2. Dokázal/a jsem vymyslet přezdívky, které by dali Václavovi různí lidé.
3. Dokázal/a jsem vymyslet přezdívky a zdůvodnit, proč se jejich pohledy liší.
4. Dokázal/a jsem vymyslet přezdívky, zdůvodnit různé pohledy a dát je do souvislosti s dobou, ve které vznikly.